

Japonski fašisti vidijo v Angliji prikrito sovražnico

Vodja japonske stranke je dejal, da Anglija podpira kitajske komuniste in ograža mir na Daljnem vzhodu. Reakcija zahteva prelom odnošajev med Japonsko in Veliko Britanijo. Japonski letalci napadli ameriško misijonsko postajo

Tokio, 24. nov. — Japonski revolucionarji in fašisti napadajo Anglijo, o kateri pravijo, da je nova sovražnica Japonske. Ti revolucionarji tudi agitacijo, da Japonska pretrga odnošaje z Anglijo. Vodilni fašisti smatrajo japonsko stališče Anglije za novo stvar, dokazuje svarilo ministra Takahašija, načelnika vojnega sveta in bivšega poveljnika japonske bojne garnizije. Takahaši je v svojem govoru po radiu izjavil, "da je prava bitka še ni pričela."

Na masnem shodu, ki se je odvijal v tokijskem parku, je bila sprejeta resolucija, ki govori, da je Anglija prikrita sovražnica Japonske. Teljito Yamamoto, vodja stranke Seito, najmočnejše japonske politične grupe, je obdolžil Veliko Britanijo, da podpira kitajske komuniste in s tem ograža mir na Daljnem vzhodu.

Japonsko časopisje tudi napada Anglijo. Ono trdi, da Anglija zalaga Kitajsko z orožjem in strelivom, da ustavi japonsko vojsko in prepreči polom kitajske fronte. Dalje piše, da Angliji vežbajo kitajske pilote v svojem letališču v Hongkongu in jacišo svojo oboroženo silo. Anglija se pripravlja na napad z Japonsko, kar dokazuje kopčenje municije in drugega vojnega materiala v Hongkongu. Japonski tisk tudi kaže na britske mahinacije v portugalski koloniji Macao in na otoku Hainan.

Shanghai, 24. nov. — Japonski letalci so včeraj z bombami napadli ameriško misijonsko postajo v bližini fronte med Sanghajem in Nankingom. Ignorirali so ameriške zastave, ki so ostale nad postajo. Dalje so bombardirali bolnišnico, ki jo nadzira ta misijonska postaja, in škodovali v njej. Eksplozija bomb je razbila okna bolnišnice, v kateri se je nahajalo 120 bolnikov. Dva otroka sta bila ubita in več drugih ranjenih.

Nameravan umor Lewisa?

Prča izpovedala, da ga je nameravala umoriti PMU

Springfield, Ill., 24. nov. — Marion Ensor, bivši kaznjenc v državni prči iz Chicaga, je na obravnavi proti 41 članom Progressivne rudarske unije, ki zagovarjajo radi dinamitiranja premogovnih viakov Illinois Central železnice leta 1934, izpovedal, da mu je neki Russell Wagner iz Gillespieja povedal, da je bil najet po Progressivni rudarski uniji, da umori Johna L. Lewisa.

Pri navzkrižnem izpraševanju je bil vprašan, ako mu je Wagner povedal, kdo ga je plačal za nameravani zločin. Ensor je odgovoril, da mu je Wagner povedal, da je dobil denar od Claupeya Pearcyja, tedanjega predsednika rebelne rudarske unije. Pearcy ni med obtoženci. Koliko je rešnice na tem, je na podlagi Ensorjeve izpovedi nemogoče reči.

Francija razgalja in lovi pučiste

Nameravan puč razkrinkan; dva Nemca prijeta

Pariz, 24. nov. — Max Dormoy, socialistični minister za notranje zadeve, je sinoči naznanil aretacijo šestih špijonov, dveh nacističnih Nemcev in štirih francoskih fašistov, ki so dajali francoske vojaške informacije nacistični Nemčiji. Ta špionaža je v zvezi s pripravami za fašističen puč v Franciji.

Zadevo monarhističnega manifesta, ki ga je objavil postarni pretendent de Guise iz Belgije, je vlada porinila na stran kot brezpomembno.

Dormoy pravi v svojem poročilu, da je tajna fašistična organizacija "Les Cagoulards" (može s kapucami) izdelala načrt za zaseboj Pariza z vsemi vladnimi poslopi, dalje s telefonskimi in telegrafskimi centralami, radiopostajami, železnicami in ostalimi sredstvi transportacije; v načrtu je tudi, da morajo biti vsi ministri od premierja Chautempsa do najnižjega vrženi v ječo.

Zarotniki imajo na svoji strani nekaj generalov in mnogo vojaških častnikov in rezervi, dalje imajo desničarske posilance, močne finančnike in tovarnarje.

Pripravljeno orožje in strelivo, ki ga je policija odkrila v kletah pod palačami in vilami odličnih fašistov in bogatinov v Parizu in v vseh večjih mestih Francije, je imelo služiti za napad na zveste čete republikanske garde in redne armade.

Policija je tudi zasegla važne dokumente, ki kažejo zvezo francoskih fašistov s fašistično internacionalo v inozemstvu. Nekaj zarotnikov se nahaja v Italiji. Policija je udrila tudi v stanovanje Erourdarda Deloncija, inženirskega strokovnjaka v Parizu in razbila jekleno blagajnico ter pobrala iz nje vse važne listine potem, ko je našla v kleti veliko zalogo pušk in bomb.

Minister Dormoy dalje poroča, da so pučisti imeli pripravljen tudi generalni štab za vodstvo fašistične armade. Člani tega štaba so vladi že znani. Policija je zdaj na delu, da polovi vse voditelje zarotnikov in vse ostale lokalne kolovodje; vsi ti morajo biti v rokah policije predno vlada objavi njihova imena.

Popoln polom bruseljske konference

Bruselj, Belgija, 25. nov. — Konferenca podpisnic washingtonske pogodbe, ki garantira Kitajski nedotakljivost njenega ozemlja, je bila včeraj zaključena. Na zaključni seji je sprejela načelno izjavo, v kateri je obdala rabo oborožene sile pri reševanju menarodnih konfliktov, zaeno pa je apelirala na Japonsko in Kitajsko, naj ustavi svojo sovražnost. Bistveno so predstavniki držav priznali, da ne morejo ustaviti konflikta na Daljnem vzhodu.

Domače vesti

Rojak umri v Chicagu
Chicago. — Zadnje dni je tu umrl John Korošec, star 43 let in doma iz Cateža na Dolenjskem. V Ameriki je bival okrog 25 let in v Clevelandu zapuščal brata, nekje v Kanadi pa sestro. Truplo pokojnika je bilo poslano v Cleveland, kjer se je vršil pogreb.

"Štoklja" prinesla članico
Braddock, Pa. — Družina Anton Rednak je pred nekaj dnevi dobila zdravo in krepko hčerko prvorojenko, kar pomeni, da je društvo 300 SNPJ dobilo novo članico za svoj mladinski oddelek.

Bivši član umri v Arkanzasu
Hartford, Ark. — Pred nekaj dnevi je tu umrl Frank Stimac, star 71 let in doma od Delnic na Hrvaškem. Bil je član SNPJ dolgo let, toda jednota ga je že pred leti izplačala z odpravnino. Zapuščal ženo in sedem odraslih otrok.

Novice iz Minnesote
V Evelethu je zadnje dni umrla Neža Praznik, stara 62 let, ki je tamkaj bivala 38 let. Zapuščala moža, dva sinova in hčer. Dalje je tu umrl sinček Riharda Rozinke, star poldrugi mesec. — V Chisholmu je župan Rudolf Študel imenoval Antona Vidmarja za komisarja za vodo in razsvetljavo in mestni svet je to imenovanje potrdil. — Na Elyju se je Frank Seme ml. oženil z Marie Okstad iz Wintona.

Telefonske pristojbine morajo biti znižane

Chicago, 24. nov. — Illinoiska državna trgovinska komisija je včeraj odredila, da mora telefonska družba po vsej državi znižati pristojbine. Redukcija stoji v veljavo 1. januarja. Telefonske pristojbine bodo znižane za vsa država v skupni vsoti \$5,715,000, za samo čikaško mesto pa za \$2,850,000 na leto. Komisija je dalje odredila, da telefonska družba ne sme pripisati odjemalcem državnega kupčijskega davka.

ADF proti Rooseveltovemu programu

Izrekla se je proti reorganiziranju upravnih departmentov

Washington, D. C. — (FP) — Konferenca legislativnih zastopnikov Ameriške delavske federacije se je izrekla za revizijo zakonskega načrta minimalne mezde in maksimalnega delovnika, predvsem za izključitev provizijskega dela, da zakon izvaja posebni federalni odbor. Dalje je naznanila, da bo vodila opozicijo proti Rooseveltovemu programu glede reorganiziranja administrativnih departmentov, ker ta ne vključuje določb o zaščiti uslužbenecov. Argument je bil, da se akcija odloži do prihodnjega rednega zasedanja kongresa, ker program zahteva proučevanje, ki pa ne more biti končano v nekaj tednih. Representantje železniških bratovščin so tudi izjavili, da so proti izpremembi ustroja federalne obrtne komisije.

Zadnje besedo o zakonskem načrtu minimalne mezde bo imela konferenca unij Ameriške delavske federacije, katero bo sklical Green, predsednik federacije, in katera bo razpravljala o načrtu. Sklicanje te konference je odredila konvencija ADF, ki se je v oktobru vršila v Denverju, Colo. Te se bodo udeležili člani eksekutive federacije, predsedniki njenih departmentov in mednarodnih unij.

Legislativni zastopniki federacije so na svoji konferenci odobrili zakonski načrt minimalne mezde in maksimalnega delovnika, ki ga je predložil senator Berry, demokrat iz Tennesseeja. Ta se razlikuje od prvega v tem, da določa, da justični department enforšira zakon, ne federalni odbor.

Ponarejeni bankovci spet krožijo v Chicagu

Chicago, 24. nov. — Šef tajne federalne policije svari pred ponarejenimi bankovci za \$1 in \$10, ki krožijo po mestu. Ponarejena bankovca se lahko spoznajo po številkih. Desetdolarski falzifikat ima samo eno številko, ki je 878074, endolarski falzifikat ima pa številko E52768384Z.

LETALSKI NAPADI NA ŠPANSKA OBREŽNA MESTA

Obstreljevanje zahtevalo mnogo žrtev

AMERICANA UBITA NA FRONTI

Madrid, 24. nov. — Fašistični letalci z otoka Malorka so napadli pet španskih mest ob obrežju Sredozemskega morja med Tarragono in Valencijo. Vrgli so veliko število bomb, ki so po poročilu španske vlade ubile več nebojevnikov nego fašistične krogle vojakov v aktualnih bitkah, ki so se včeraj vršile na vseh frontah. Natančnega števila žrtev bombardiranja iz zraka doslej še ni bilo mogoče dognati. Bombe so porušile tudi več poslopj.

Vladna letala in protiletalski topovi so pregnali napadalec od Valencijske in Tarragone, niso pa mogli preprečiti navala na druga mesta ob obrežju. Dve fašistični letali sta napadli tudi mesta Penscola, Benicarlo in Amposta.

London, 24. nov. — Angleška vlada je imenovala novega poslanika, ki jo bo zastopal pri španski ljudski vladi. Ta je W. H. Leche, bivši član poslaniškega štaba v Valencijski.

To imenovanje smatrajo kot prijateljsko gesto Anglije napram španski vladi, katere sedež je zdaj v Barceloni. Slednja je bila razkačena zaradi imenovanja "trgovskih agentov" med Anglijo in Francovim režimom. Henry G. Chilton, angleški poslanik v Španiji, ki se je po izbruhu civilne vojne umaknil v Hendaye, francosko mesto ob španski meji, se bo vrnil v London.

Madrid, 24. nov. — Dva Američana — Leo Targoff iz New Yorka in William Hathaway iz Illinois — sta bila ubita, ko sta se borila na strani španske milice. Prejšnje poročilo se je glasilo, da so ju fašisti ujeli, zadnje pa govori, da sta oba padla v bitki s fašisti.

Kavsanje med demokraciji v kongresu

Zakonski načrt minimalne mezde bo najbrž pokopan

Washington, D. C., 24. nov. — Med demokratični voditelji v kongresu je prišlo do razkola glede zakonskega načrta minimalne mezde in maksimalnega delovnika. Ta je eden izmed načrtov, katerih sprejete je urgiral predsednik Roosevelt v svoji poslanici kongresu.

William B. Bankhead, predsednik nižje zbornice, je izjavil, da ne bo podpisal peticije, ki naj bi spravila mezdni načrt pred zbornico. Kot vzrok je navedel, da mora biti kot predsednik zbornice nepristranski. Sam Rayburn, vodja demokratske večine v zbornici, je podpisal peticijo in pozval ostale demokratske kongresnike, naj jo podpisajo. Doslej je peticijo podpisalo 169 kongresnikov, dobili pa mora najmanj 218 podpisov, drugače ne bo potegnjena iz odseka, kjer tiči že več mesecev. Če ne bo dobila tega števila podpisov, mezdni načrt sploh ne bo prišel na dnevni red.

John J. O'Connor, demokrat iz New Yorka in načelnik zborničnega odseka, je dejal, da ne bo podpisal peticije, čeprav se je trudil, da jo iztrga iz rok članov svojega odseka. Svoje kolege je obdolžil neiskrenosti, ki bi lahko izsilili glasovanje o načrtu, a tega nečesto storiti, ker se ne strinjajo z njim, čeprav govori drugače. To kavsanje med demokrati kaže, da bo načrt položen na polico.

Ultimat vlade borznim špekulantom

Borza mora biti reorganizirana

Washington, D. C., 24. nov. — Rooseveltova administracija je včeraj informirala borzne špekulante v Wall streetu, da pride drastična regulacija borze, če takoj ne organizirajo svojega businessa. To akcijo je izvršil William O. Douglas, predsednik federalne komisije za reguliranje delniškega trga.

Douglas je povedal borznim špekulantom, da so sami zakrivali polomijo na borzi s svojim preziranjem federalnih določb, zato pa nimajo najmanjšega razloga, da bi dožili koga drugega, najmanj pa administracijo za svoje kozle.

Ultimat administracije se v jedru glasi: Wall street se mora teja noče storiti, ga bo reformirala federalna vlada.

Sodišče poseglo v spor med organiziranimi rudarji

Springfield, Ill., 24. nov. — Zaeno z obnovitvijo zaslišavanja 41 rudarjev, članov progressivne rudarske unije, ki so obtoženi terorizma pred federalnim sodiščem, je bilo naznanjeno, da je sodišče prepovedalo članom te organizacije vmešavanje v aktivnosti članov Lewisove unije UMWA, ki delajo v premogovniku Mine B Coal Co. Člani progressivne unije so piketirali ta premogovnik, zdaj pa je federalni sodnik J. L. Adair izdal začasno injunkcijo, ki prepoveduje piketiranje. Pri včerajšnjem zaslišanju je bila predložena evidenca o bombnem napadu na vlak Illinois Central železnice. Fotografije razdejanega vlaka, ki so jih vzeli fotografji časopisov v Lincolnu, so bile sprejete kot evidenca.

V TOVARNAH GENERAL MOTORS SE KUHA REVOLTA

Provokatorji odgovorni za sedečo stavko v Pontiacu, pravi unija

VODITELJI UNIJE V SKRIPCIIH

Detroit, 24. nov. — Voditelji avtne unije so obdolžili provokatorje in delavske špijone kot odgovorne faktorje za izbruh zadnje sedeče stavke v Fisherjevi tovarni General Motors v Pontiacu. Tega mnenja je več unijskih voditeljev. Walter Ruether je rekel, da imajo na sumu tri karakterje, Francis Hansen, leva roka predsednika Homerja Martina, pa je izjavil, da bo uvedena preiskava "o vseh treh in mnogih drugih špijoni."

Voditelji avtne unije so pričeli sumiti, da je na delu neka industrijska špijonska organizacija, ki skuša priti do biznisa s svojimi špijoni, katerih naloga je, da provocirajo neavtorizirane stavke, bodisi s pomočjo avtних magnatov, predvsem General Motors in Chryslerjeve družbe, ali brez njih sodelovanja. To naj dožene preiskava. Voditelji unije pravijo, da so se špijonske agencije znovje vrgle v akcijo v avtni industriji vsled slabega biznisa. Te agencije se namreč redi le od delavskih nepokojev. Če jih ni, jih provocirajo.

Za nepristranskega razsodnika, ki bo skušal izravnavati sporne zadeve v Pontiacu, valed katerih je nastala v tamkajšnji Fisherjevi tovarni sedeča stavka, je bil imenovan Willard E. Hotchkis iz Chicaga, znani razsodnik v delavskih sporih. Zaslišanje o šestih delavcih, ki so bili odpuščeni meseca junija, ker so hoteli nekega delavca prisiliti v unijo, se bo pričelo prihodnji ponedeljek. Sedeča stavka v Pontiacu je nastala deloma tudi valed tega, ker ravnatelj tovarne ni hotel izravnati te pritožbe.

Detroit. — (FP) — Znamenja so, da je bila sedeča stavka delavcev pri General Motors v Pontiacu ic predgra večje revolte, ki se kuha v tovarnah te družbe po vseh avtних centrih. Nastala je kot posledica dobro preračunane sabotaže in direktnega izzivanja delavcev s strani močnega DuPont - Morganove korporacije.

Direktni povod za to stavko je bil neki kompanijski provokator, edini delavec na produkcijski liniji, ki se ni hotel pridružiti uniji in je unijske člane stalno izzival. Ta garjavec je član narodne garde. Predsedniki delavci se je bahal, da je v stavki pred 11 meseci služil kot milicnik v Flintu in z veseljem udrihal po stavkarjih. Delavci so štirikrat apelirali na upravo tovarne, naj garjaveca premesti, ker jih ni le izzival, marveč tudi motil pri delu.

Ker jih je ravnatelj tovarne vsakokrat zavrnil in dajal vsu potuho provokatorju, so na 15. novembra dali ultimatum, da mora biti garjavec premečen do 6:30 zvečer, ali ga bodo pa sami vzeli v roke. Ker je superintendent tudi to pot zastoj predliral z ravnateljem, naj garjaveca premesti, je ob napovedanem času počilo. Zgodilo se je takole:

Ko je potekel čas ultimata, jih je provokator zopet pričel izzivati, češ, da se ga ne upajo dotakniti, nakar se je vanj zakadil neki delavec, ki bi ga bil sam zdelal, ako bi tega ne preprečili drugi delavci. Ravnatelj je takoj odsvolil vse unijske zaupnike v departmentu in ukazal ostalim delavcem, naj zapuste tovarno. Namesto tega so pa pričeli s sedečo stavko, ki se je naglo razširila na druge depart-

Agresivnost fašističnih držav spet ograža svetovni mir. (Narisa! Jerger.)

Dalje na 3. strani

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT GLASNIK IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year...

Advertizing rates on agreement—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glavni iz naselbin

Zanimive beležke

Uspeh Kristanovega večera

Cleveland, O. — Kristanov večer je bil nekaj izrednega, zato naj tudi drugi rojaki zvedo, kako se je završil. Priredila ga je Cankarjeva ustanova...

Po resnično okusni večerji se je izvajal spored. Stoloravnatelj je bil naš znani sodelavec in predsednik C. U. Louis Katerle...

Teror fašistične policije v Italiji zadnje mesece prekaša fašistični teror iz prvih let. Kakor sporočajo privatne vesti...

Iz teh vesti lahko sklepamo, da je Italija še daleč od totalitarnega mišljenja in da je tam še dosti ljudi, ki zahtevajo svobodo in pravo demokracijo.

Nekaj let po tistem, ko je Mussolini uvedel diktaturo, je bahaško raztrbil po vsem svetu, da je dočela uničiti staro roparsko organizacijo Mafijo v Siciliji.

Mussolini še vedno "čisti"

Med tem, ko v Rusiji še zmirom streljajo trockiste in v nacijski Nemčiji sekajo glave komunistov, je Mussolini zadnje čase ponovno navil svojo teroristično mašino...

Po mnogih poročilih, ki uhajajo cenzurirana iz Italije, se je nepokoj med revnimi italijanskimi delavci in kmeti zelo povečal zadnje mesece.

To je vzrok, da so se zadnje čase pomnožili "procesni pred izrednim sodiščem zaradi komunističnih aktivnosti".

Teror fašistične policije v Italiji zadnje mesece prekaša fašistični teror iz prvih let. Kakor sporočajo privatne vesti, se italijanski fašisti spet poslužujejo ricinusovega olja in drugega strašno mučijo politične osumilce in jetnike.

Iz teh vesti lahko sklepamo, da je Italija še daleč od totalitarnega mišljenja in da je tam še dosti ljudi, ki zahtevajo svobodo in pravo demokracijo.

Nekaj let po tistem, ko je Mussolini uvedel diktaturo, je bahaško raztrbil po vsem svetu, da je dočela uničiti staro roparsko organizacijo Mafijo v Siciliji.

Fašistično orožje v Franciji

Zadnje dni razburjajo svet poročila iz Francije o odkritju in nadaljevanju odkrivanju tajnih zalog orožja in streliva, ki ga je nakopičila tajna fašistična organizacija "Les Cagoulards".

Doslej so odkrili na tone strojne, polstrojne, pušk, revolverjev, celo manjših topov, nabojev, ročnih granat in bomb.

Vse to ni nobena šala. Jasno znači, da sta globoko zapleteni nacijska Nemčija in fašistična Italija, ki najbrže že mesece pošiljata na vse mogoče kamoflirane načine orožje in strelivo v Francijo za fašistični puč.

To ni več nobena šala. Zdej je razumljivo, (Dolge v zadnji koloni.)

ki je tudi imel pomenljiv govor, in Anton Plut, energični agitator za C. U.

Končno je nastopil jubilat Etbin Kristan sam, ki je v svojem pomenljivem govoru priklenil slehernega udeleženca, da mu je z zanimanjem sledil. Poslušalci so ga tako težko poslušali, da ne pomnita takega prizora.

Po zaključku sporeda, ki se je pričel prepozno, se je v spodnji dvorani razvila prosta zabava s plesom. Navzoči so bili izredno dobro razpoloženi in navdušeni.

A. Jankovich.

"Javornik" slavi 10-letnico

Barberton, O. — Štejem si v dolžnost, da napišem par vrstic k desetletnici pevskega zbora "Javornik".

Leta 1925 si je tukajšnji soc. klub omislil gojitev petja, kajti v bližnjem Akronu se je takrat nahajal pokojni John Bolka, ki je bil dobro znan.

Torej spet v pokoj. Pa naj bo, sem si mislil, od moje strani je stvar zaključena. "Danica" je životarila še kake tri mesece, naka je tudi ona v miru zaspala.

Se o pokojnem Šukljetu. Richmond, Calif. — Redkokdaj se oglašimo iz te okolice. Dokler smo zdravi in veseli in dokler lahko zaslužimo za naše proletarsko življenje, nimamo nobene pritožbe.

Marriner Eccles (desno), načelnik sistema federalnih rezervnih bank in Isador Lubin, komisar delavske statistike.

Par mesecev pozneje so se zbrali sledeči pevci bivšega "Prešerena": E. Blažič, Joe Gabrošek, John Spetič, A. Gradišer in E. Bombač.

V soboto, dne 27. novembra, slavi "Javornik" svojo 10-letnico z banketom in sporedom v dvorani Domovina na 14. cesti. Goštuje s par pesmimi zbor "Cvet" iz Clevelanda.

V pojasnilo

Bon Air, Pa. — Zadnjič je Anton Zidanšek v svojem dopisu omenil par stvari iz johnstown-ske okolice, tako je tudi omenil lovske klub in Franka Pristavca.

Leta 1925 si je tukajšnji soc. klub omislil gojitev petja, kajti v bližnjem Akronu se je takrat nahajal pokojni John Bolka, ki je bil dobro znan.

Torej spet v pokoj. Pa naj bo, sem si mislil, od moje strani je stvar zaključena. "Danica" je životarila še kake tri mesece, naka je tudi ona v miru zaspala.

Se o pokojnem Šukljetu

Richmond, Calif. — Redkokdaj se oglašimo iz te okolice. Dokler smo zdravi in veseli in dokler lahko zaslužimo za naše proletarsko življenje, nimamo nobene pritožbe.

Marriner Eccles (desno), načelnik sistema federalnih rezervnih bank in Isador Lubin, komisar delavske statistike.

se pri tem tako pobli na glavi, da ni več prišel k zavesti in je štiri ure pozneje v bolnišnici umrl.

Pokojniki Tone Šuklje se je rodil 1. februarja 1884 v vasi Trnovac pri Metliki. V Ameriko je prišel pred 35 leti in se nastanil v San Franciscu, pred 12 leti pa se je preselil sem v Richmond.

Pokojniki Tone Šuklje se je rodil 1. februarja 1884 v vasi Trnovac pri Metliki. V Ameriko je prišel pred 35 leti in se nastanil v San Franciscu, pred 12 leti pa se je preselil sem v Richmond.

J. Malnar.

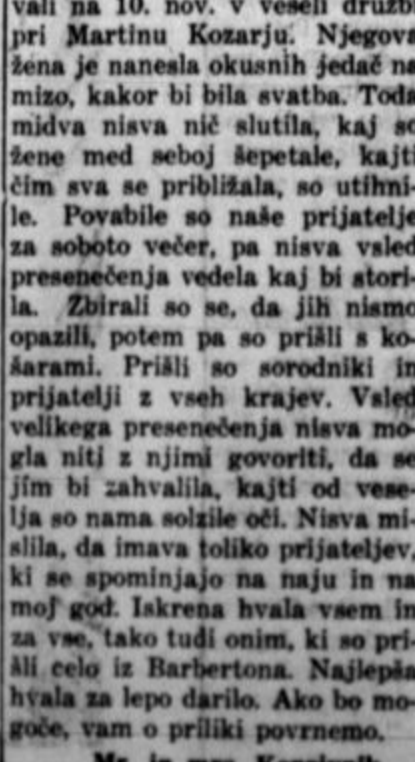
S pota Gilbert, Minn. — Kaj vse se je pripravilo za lovske sport, ki se je pričel 20. nov. in traja pet dni na železnem okrožju severne Minnesote!

Leta 1925 si je tukajšnji soc. klub omislil gojitev petja, kajti v bližnjem Akronu se je takrat nahajal pokojni John Bolka, ki je bil dobro znan.

Torej spet v pokoj. Pa naj bo, sem si mislil, od moje strani je stvar zaključena. "Danica" je životarila še kake tri mesece, naka je tudi ona v miru zaspala.

Presenečenje

Cleveland, O. — Martinovanje je spet odšlo v pozabnost, letošnje pa smo prav dobro praznovali na 10. nov. v veseli družbi pri Martinu Kozarju.

Marriner Eccles (desno), načelnik sistema federalnih rezervnih bank in Isador Lubin, komisar delavske statistike.

Malo tega in onega

Američan pravi: Lopati se reče lopata. To je zdrava pamet. Če bi lopati iz jekla kili lesen lopar ali srebrna žlica, bi varali najbolj sebe.

Po tej logiki je pravilno, da se vsaka stvar vrati tja kamor spada—pa se bomo vsi dol razumeli in ne bo treba nobenega opletan nobenega farbanja in nobenega zavijanja.

Nemogoče je, da bi bila tiranija istočasno demokracija in svoboda za prizadeto večino, se tiranija sama naziva demokracijo in svoboda, je to njena stvar—nas ne sme varati.

Fakt je ta: tiranija je tiranija, dokler je ranija. Kadar pa tiranija neha biti tiranija tedaj bo "common sense" ugotovila tudi ta fa. Prej ga ne more, če hoče biti logična in poštet.

Kadar bo "kulturni vrt" spet zboroval dvorani najbrže ne bo, bi bilo dobro, da v me na dnevni red tisto kulturno stvar, katere je pred nekaj dnevi komentiral Peter Zgaga.

Človeštvo v vojni mrzlici

Ze leta in leta živi človeštvo v neprestani vojni mrzlici. Vojaško področje se je tako vnilo v gospodarsko kakor še nikoli v tej me. Važen del svetovnega prospeha zavisi od "polne oborožitve".

Posebno tragičen je ta položaj zavoljo tega, ker ni videti konca tega oboroževalnega te movanja. V mnogostvo je človeštvo celo na začetku novih oboroževalnih nalog. Kol šne vsote bo zahtevala samo utrditve afriške oporbe, če se Anglija pa sili odloči za to, preloži svojo pot v Indijo iz Sredozemske morja v Atlantski ocean preko rta Dobre de!

Vprašanje je, da-li bodo mogli živi človeštva in njegovih voditeljev zdržati. Dan obr čuna bi utegnil priti drugače prej, nego si mslimo. Izčrpanost, ki se polagoma pojavlja, da trenutno še vedno izkoristiti za odločilni mirovno dejanje. Prida pa lahko tudi tren tek, ko bo ista izčrpanost lahko dovedla do h teričnega množstvenega izbruha in ta bo senšil vse, kar si je človeštvo zlega prizadeja doslej.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete z dne 26. novembra 1917.) Domače vesti. V Maynardu, O., je bil pri lu pod zemljo ubit rojak Josip Mihevc, član SNPJ. Delavske vesti. Rudarji v Tennesseeju so kovevali zvišanje mezd. Svetovna vojna. Angličji nadaljujejo ofen vo v Franciji in s svojim prodiranjem so odpot v Cambrai. Sovjetska Rusija. Leon Trocki, komisar z nanjih zadev, je začel objavljati tajno diplomatično korespondenco in tajne pogodbe med pa lo carsko vlado in vladami antante.

Človekova prehrana

(Po knjigi dr. Hermann Boempp)

Dorastel, ali kakor tudi pravimo "dozorel," normalen človek tehtata nekako 70 kilogramov. V teku svojega življenja je samo ena celica, ki tehtata približno 0,000,004 grama — številko, ki jo je celo težko izgovoriti. Telesno nekaj desetletij ali križev pa se teža te celice poveča za skoraj dvajset milijardkrat. Tudi ta številka, da se zloži na njej, kdor je ni vajen.

Pa tudi zreli ali odrasla celica, zdaj človek, ni vedno enaka. Dan za dnem izloča porabljene snovi in jih nadomešča z zavleto hrano. Tako se ta celica-človek vsak dan obnovi. Njegove celice, kri, kosti, živci — vse je v teh starih letih zopet prenovljeno, vse zopet iz novega materiala narejeno. Na tak način se človek v svojem življenju nekako nad dvajsetkrat "prerodí". Na novo rodi ali kako bi imenovali ta pojav. Ali to še ni vse. Ta celica-človek v 70 letih, če jih doživi, poje in izpije približno 1400 krat svojo lastno težo, kar bi dalo lep tovarni vlak z živim vlakom. Celica-človek porabi največ trdnih zaužitih snovi za svojo energijo. Njegova delavnost jih spreminja v ogljikovo kislino in v vodo. Toplota, ki nastaja pri tem gorenju, služi za vzdrževanje življenja. Ta živila imajo nekako isto nalogo, kakor pri avtomobilih bencin, ali kakor prenos pri lokomotivah.

Poskusimo, kako je to: Položimo na kos porcelana majhne koščke kakršnega koli živila, na pr. meso, kruh, maslo, sir, ovčje, sladkor . . . Držimo to nad plamenom. Živila kmalu počrne. Nastaja dušik. Zasedli bomo tudi morda majhen plamenček. Po dolgem segrevanju na plamenu lahko naposled tudi zelo vodena živila, kakor mleko, salata, krompir, jagode, spravimo, da bodo gorele.

Taki in drugi poskusi pravijo, da vsebujejo vsa živila ogljik, ki pri goritvi daje toploto. Gorenje živil in gorivnih snovi se lahko vrši v različnem tempu. Če na primer zmešamo ogljeni prah s kalijevim salpetrom, je gorenje že takorekoč v eni sekundi končano. V človeškem telesu gore živila nekako pri 37 stopinjah. Tudi to je gorenje zelo počasno, ali toplota, ki nastane iz enega grama živil, je ravnokotna močna, kakor če bi ista snov v isti količini zgorela na zraku pri vročini več sto stopinj.

Množina ali moč toplote se meri po kalorijah. Kalorij je toplota, je obseg toplote, ki je potrebna, da segreje eden liter vode za eno stopinjo. So pa dobre in slabe gorilne snovi — so pa tudi visoko in manj vredna živila. Gram oglja da, če zgori popolnoma, 8 kalorij. Gram petroleja 11, gram bencina 11, gram drv 11, gram masti 9, gram beljakovin 56 (v človeškem telesu samo 4 kalorije). Ogljikovi hidrati — sladkor, škrob — nekako 4, čisti spiryt 7 kalorij. Iz tega se torej vidi, da je med človeškimi živilmi mast najboljše "gorivo". Daje dvakrat toliko toplote, kakor sladkor ali škrob. Zato nehoti ljubimo jesti po zimi boljše maščobne, boljše zabeljene hrane. Polarna ljudstva pojedno mnogo masti, prebivalci v tropičnih krajih pa v glavnem ogljikove hidrate.

Potreba kalorij je pri človeku odvisna od različnih okoliščin. Najvažnejša so:

1. Starost. V starosti od 2 do 4 let potrebuje človek komaj 50 odsto kalorij od količine, ki jo potrebuje odrasel človek. Od 5 do 7 let 60%, od 8 do 11 let 80%, od 14 do 18 let pa 95%.
2. Telesna teža. Med odraslimi enakosti je potreba po kalorijah v splošnem odvisna od telesa.
3. Pri delu. Delo zelo vpliva na potrebo kalorij. Tako potrebuje 70 kg težak človek, če ves dan miruje, dnevno 1680 kalorij. Če 1 kg teže rabi v eni uri 1 kalorijo. Drvarji okroglo 5600 kalorij. Človek, zaposlen v pisarni pri 8 urniku, in pri teži 70 kg, potrebuje za 24 ur povprečno 2690 kalorij, krojač 2700, hlapce 2900, mehanik 3200, strugar 3250, čevljar 3430, žanjec, mlakar 4300, kosce 4800, drvar 5600 kalorij. 70 kg težak človek potrebuje, če miruje, v eni uri približno 70 kalorij, pri duševanju 77 do 78, pri pisanju 90, pri risanju (stoječ) 110 do 120, pri petju 80 do 125, pri igranju na klavir 110 do 175, pri žaganju drv 460 do 500, pri hoji 300, pri teku (dirka) 1000, pri drsanju 370 do 770, pri smučanju (ravnini) 570 do 1000, pri plavanju 270 do 770, pri veslanju 260 do 670, pri borbi (atletika) 1050 kalorij. Razumljivo zopet, da trenirani pri istem delu porabi manj, kakor novinec in nevajen.

4. Konstitucija. So, kakor vemo, ljudje in živali, ki tudi pri slabih hrani in živahnem gibanju bolj debele kakor drugi pri dobri hrani. V prvem slučaju zgoraj omenjeni zelo leno in radi tega ne zgori vsa hrana, ampak se je del spremeni v maščobo in se čelo tako polni.

Človek, recimo, srednje krepak, potrebuje pri 8 urnem delu v 24 urah skupaj 2900 kalorij, torej hrano, ki bi morala imeti okroglo 700 gramov sladkorja in okroglo 400 gramov masti. Samo z enim živilom ni mogoče kriti vseh potreb telesa po kalorijah, kajti te potrebuje gotovo količine beljakovin, masti in ogljikovih hidratov. Zato mora biti vzeta pametna mešanica različnih živil. Vzemimo iz zdravstvenih in gospodarskih razlogov tretjino kalorij iz živalstva (meso, mleko, maslo, sir, jajca) in dve tretjini iz rastlinstva. Dnevna hrana naj bi pri srednjem delu vsebovala 90 gramov beljakovin, 50 gramov masti in 500 gramov ogljikovih hidratov — (sladkor, škrob).

In tako dalje. Pri prehrani se dajo doseči lepi prehranski, če ima človek pravičen pojem, kako naj bo hrana sestavljena, da bo dosežena potrebna količina kalorij, kar pomeni, da je sit in zadovoljen. bi šole, tudi ljudske, prav ustrezale, če bi v svoj učni načrt sprejeli pouk o sestavljanju hrane in nje izbiri.

Kalorije stanejo v različnih živilih različno. Za 17 dinarjev (okrog 13 centov) na primer kupimo pri novem krompirju, odštevisi odpadke, 7500 kalorij, pri korenju 5200, pri grahu 1100, pri tomatih 650, pri hruškah 630, pri spinaci 560, pri kumarcah 230, pri glavni solati 140, pri sparglju 70, pri svinjski masti 4900, pri margarinu 3900, pri krvavicah 1550, pri švicarskem siru 820, pri slaniku 2700, pri špehu 2700, pri presnem maslu 820, pri kurjem jajcu 1800, pri zajcu 170, pri golobu 150, pri raku 45 kalorij. In tako plača človek po odstranitvi vseh odpadkov, na primer pri zajčji pečeni kalorije 12 krat dražje, kakor pri mleku, če je liter mleka 2 dinarja.

Državlanski odbor v finančni stiski

Johnstown, Pa. — (FP) — Neoglasja, finančne neprilike in nezadostna podpora so potisnile Državlanski odbor v Johnstownu na rob poloma. Ta odbor je bil ustanovljen po izbruhu stavke jeklarskih delavcev v tovarnah Bethlehem Steel Corp. Ščutil je stavkaze in pobojnike in "pravico do dela". Prišel je v zagato, ko je kontrolno nad odborom izgubil Price Jones, namestnik Price Jones & Co. Advertising Agency. Njegovo pozicijo je dobil Ormsby McHarg.

Jones, ki je dobil 15 odstotkov od prispevkov, ki so prihajali v sklad odbora, je propagiral "srednjo pot", ki bi omogočila odboru pobiranje unijskega gibanja pod pretezo amerikanizma in pravice do dela. Jones je naletel na opozicijo pri drugih uradnikih odbora in moral se je umakniti.

Ob ustanovitvi je odbor razposlal čez 50.000 pismen posameznikom, od katerih je pričakoval podpore. Odziv je bil slab, kajti dobil je le nekaj sto odgovorov.

Tom Girdler, predsednik Republic Steel Co., in Eugene Grace, predsednik Bethlehem Steel Corp., ki sta prej podpirala Državlanski odbor, sta zdaj odklonila apele za finančno pomoč. Odbor dolguje Jonesu \$17.000, toda njegova blagajna je prazna.

V teku zaslišanja pred člani federalnega delavskega razsodišča je bil odbor razgaljen kot protiunijska organizacija, orožje jeklarske korporacije. Razsodišče je odredilo zaslišanje na pritisk jeklarske unije, ki je obdolžila Bethlehem Steel Corp. kršljenja Wagnerjevega zakona.

Ali ste se naročili Prosveto ali Mladinski list svojem prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za naš denar lahko pošljete svojem v domovino.

Maščoba (olja) je zveza z maščobnimi kisljinami in glicerinom.

Ker ima mnogo ogljika, zgori s sijastim plamenom. Poleg navadnih maščob in olja imamo tudi takozvane "žlahtne" maščobe. (Lezithine, Lipoide, Phosphatide). Te imajo poleg zgoraj navedenih snovi še dušik in fosfor ter so, če prav jih je malo, zelo pomembne in važne za življenje.

Če se hočemo prepričati o maščobi živila, denimo v retorto nabevo konic zdrobljenega živila (mak, sončnica, bučno seme, oreh, lešnik, sir, čokolada) ter prilijmo nekaj kubičnih centimetrov bencina. Da se nam vse skupaj ne vname, in prehitro ne izhlapi, zamašimo odprtino z drugo retorjo, ki je napolnjena s mrdo vodo. Po kakšnih treh minutah kuhanja, odlijmo bencin po kapljicah na papir. Bencin takoj izhlapi in na papirju se pokaže prozorni madež, masten madež.

Ogljikovi hidrati sestojijo iz vodika in iz kisika. Vodik in kisik sta v istem razmerju zastopana kakor v vodi, to je vodika 2 dela in kisika 1 del, ali kakor pišejo kemiki H₂H. Za človeško prehrano so važni sledeči ogljikovi hidrati: Grozdni cukar (C₆H₁₂O₆), trstni cukar (C₁₂H₂₂O₁₁) in škrob (C₆H₁₀O₅). Grozdni sladkor daje sladkost grozdju, črešnjam, slivam, češnjam, figam in večini južnega sadja. Trstni sladkor uživamo kot sladkor v kockah, pesmu in sipi v kavi in čaju. Danes se po večini dela trstni sladkor iz sladkorne pese in sladkorne trstike. Škrob je pa glavna snov žita in krompirja.

Poskus, koliko sladkobe ima živilo v sebi, naredimo tako: S šibico kapnemo na kos kruha ali na prerezani krompir ali sliha na živilo, ki ga preizkušamo, nekaj kapljice joda. Mokra mesto, kamor je padla kapljica joda, začne polagoma postajati temno-modro do rnega. To je takozvani jodov škrob, ki nastane, če se spojita jod in škrob. Ta reakcija je zelo občutljiva in po barvi lahko razsodimo, ali je v njem mnogo škroba (iz škroba nastaja bitri vzeta pametna mešanica različnih živil. Tako se lahko preizkuša kostanj, pšenica, moka, makaroni itd. Prev. I. V.

Jeklarski magnetje odklonili podporo

Johnstown, Pa. — (FP) — Neoglasja, finančne neprilike in nezadostna podpora so potisnile Državlanski odbor v Johnstownu na rob poloma. Ta odbor je bil ustanovljen po izbruhu stavke jeklarskih delavcev v tovarnah Bethlehem Steel Corp. Ščutil je stavkaze in pobojnike in "pravico do dela". Prišel je v zagato, ko je kontrolno nad odborom izgubil Price Jones, namestnik Price Jones & Co. Advertising Agency. Njegovo pozicijo je dobil Ormsby McHarg.

Jones, ki je dobil 15 odstotkov od prispevkov, ki so prihajali v sklad odbora, je propagiral "srednjo pot", ki bi omogočila odboru pobiranje unijskega gibanja pod pretezo amerikanizma in pravice do dela. Jones je naletel na opozicijo pri drugih uradnikih odbora in moral se je umakniti.

Ob ustanovitvi je odbor razposlal čez 50.000 pismen posameznikom, od katerih je pričakoval podpore. Odziv je bil slab, kajti dobil je le nekaj sto odgovorov.

Tom Girdler, predsednik Republic Steel Co., in Eugene Grace, predsednik Bethlehem Steel Corp., ki sta prej podpirala Državlanski odbor, sta zdaj odklonila apele za finančno pomoč. Odbor dolguje Jonesu \$17.000, toda njegova blagajna je prazna.

V teku zaslišanja pred člani federalnega delavskega razsodišča je bil odbor razgaljen kot protiunijska organizacija, orožje jeklarske korporacije. Razsodišče je odredilo zaslišanje na pritisk jeklarske unije, ki je obdolžila Bethlehem Steel Corp. kršljenja Wagnerjevega zakona.

Ali ste se naročili Prosveto ali Mladinski list svojem prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za naš denar lahko pošljete svojem v domovino.

Unija odprla šolo za natakarje

Oakland, Cal. — Tukanjšnja unija natakarjev je odprla šolo za svoje člane, katero vodi Frank L. Marzano iz Chicaga. Vsi člani morajo pohajati šolo, dokler ne položijo izpita.

Policija noče aretirati teroristov

Dva člana drhali priznala n a p a d n a organizatorja

Dallas, Tex. — (FP) — Dva člana drhali, ki je pred nekaj tedni ugrabila in povaljala v perju in smoli Herberta Harrisa, socialističnega organizatorja, sta priznala dejanje in tudi ostali člani so znani policiji, toda nihče se ni bil aretirani. Noben se ni bil obožten in najbrž tudi ne bo.

Tukajšnji list Dallas Dispatch je citiral izjavo Alberta Johnsona, načelnika državne komisije javnega varstva, ki kontrolira državno milico. Johnson je dejal, da imena članov, ki so priznali sodelovanje pri napadu na organizatorja, ne bodo objavljena. List je v uvodniku ožigosil Johnsonovo stališče, češ, da daje potuho teroristom.

V zadnjih mesecih je bilo že več delavskih agitatorjev in organizatorjev napadenih v Dallasu po članih najetih drhali. Policija ni podvela dosele še nobene akcije proti teroristom, ki imajo oporo pri industrijskih magnatih, kateri skušajo preprečiti organiziranje avtnih in drugih delavcev v Dallasu.

V tovarnah General Motors se kuha revolta

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Moakva, 24. nov. — Dva tujca — Paul Zilberhorn in Irving Klein — sta bila na obravnavi pred vojnim sodiščem sponasna za kriva špionaže in sabotaže ter obsojena na 26 let zapore vsak. Obtožena sta bila, da sta bila v službi konzula zunanje države in da sta nameravala uničiti z dinamitom pristanišče v Leningradu. Oba sta priznala, da sta kriva, kar jim očita obtožnica. Zilberhorn je vršil špionsko službo od 1930 do 1936. L. 1936 je bil deportiran v Nemčijo, toda v juniju tega leta se je vrnil v Rusijo in z njim je prišel Klein. Nemški konzul v Leningradu je dejal, da je obnovil pralni list Zilberhornu, ki je dejal, da je industrijski veščak, nima pa nobenih podatkov glede Kleina.

Izgleda tudi, da namenoma provocira na sedečo stavko z namenom, da na eni strani diskreditira unijo v javnosti, na drugi pa njeno vodstvo pri delavcih. To je pokazala tudi z osumnikom njene pogodbe, katero so zastopniki vseh krajevnih unij videli to pogodbo, oziroma osnutek, na katerega je bil očitno pristal tudi Homer Martin, so ga soglasno zavrgli. Eksekutivi unije so naročili, naj v bodoče stalno informira članstvo o poteku pogajanj za novo pogodbo in sklicu novo konferenco ne pozneje kot v 60 dneh po datumu te konference. Izrekli so se tudi za učinkovito kampanjo pri Fordu.

Padec industrijskih aktivnosti

New York. — Dasi se skoro vse države obožujejo in trošijo ogromne vsote za orožje, so v mesecu oktobru padle industrijske aktivnosti. Tako pravi poročilo Splošne industrijske konference, organizacije delodajalcev. Samo štiri države — Anglija, Nemčija, Švedska in Avstralijska — ne izkazujejo padeča produkcije v oktobru. Francija, Amerika in več držav v Južni Ameriki zaznamujejo padeč produkcije. Zunanja trgovina Amerike se je povečala 12 odstotkov od januarja in dapes je 26 odstotkov večja nego pred enim letom. Uposlenost v 27 vodilnih ameriških industrijah je bila v oktobru 6 odstotkov manjša nego v septembru.

Unija odprla šolo za natakarje

Oakland, Cal. — Tukanjšnja unija natakarjev je odprla šolo za svoje člane, katero vodi Frank L. Marzano iz Chicaga. Vsi člani morajo pohajati šolo, dokler ne položijo izpita.

unijskega glasila, ki je v izdaji z dne 13. novembra, isti dan kot se je pričela konferenca, poročalo sledeče: "Pogajanja med odbori UAW in General Motors so poano v petek zvečer (12. nov.) dosegla stopnjo, da je bil dosežen sporazum o vseh glavnih točkah provizorične pogodbe." Martin se je pa očitno premislil čez noč in drugi dan na konferenci priporočal delegatom, naj predloženo pogodbo zavrnejo, valed česar ga je prijel naslednji dan eden izmed eksekutivnih uradnikov General Motors.

Vse to, namreč jalovo pogajanje z General Motors in njena "pogodba", ki delavcem ni dajala ničesar, marveč bi iz unije le naredila instrument za kroteenje delavcev v tovarnah, je do stavi vplivalo na izbruh sedeče stavke v Pontiacu. Konferenca zastopnikov krajevnih unij in stavka v Pontiacu pa sta pokazali, da imajo provokacije in sabotažne močene korporacije svoje meje in da so avtni delavci pripravljani na nov boj.

Nobenega dvoma ni, da imajo unijski voditelji izredno težko stališče v tej situaciji. Na eni strani imajo opraviti z močeno in oholo korporacijo, ki skemari, kako bi izpodkopala in razbila unijo, na drugi pa z militantnimi delavci, ki se upirajo družbinim šikanam in provokacijam.

Sovjetsko sodišče obsodilo dva tujca v zapor

Moakva, 24. nov. — Dva tujca — Paul Zilberhorn in Irving Klein — sta bila na obravnavi pred vojnim sodiščem sponasna za kriva špionaže in sabotaže ter obsojena na 26 let zapore vsak. Obtožena sta bila, da sta bila v službi konzula zunanje države in da sta nameravala uničiti z dinamitom pristanišče v Leningradu. Oba sta priznala, da sta kriva, kar jim očita obtožnica. Zilberhorn je vršil špionsko službo od 1930 do 1936. L. 1936 je bil deportiran v Nemčijo, toda v juniju tega leta se je vrnil v Rusijo in z njim je prišel Klein. Nemški konzul v Leningradu je dejal, da je obnovil pralni list Zilberhornu, ki je dejal, da je industrijski veščak, nima pa nobenih podatkov glede Kleina.

Padec industrijskih aktivnosti

New York. — Dasi se skoro vse države obožujejo in trošijo ogromne vsote za orožje, so v mesecu oktobru padle industrijske aktivnosti. Tako pravi poročilo Splošne industrijske konference, organizacije delodajalcev. Samo štiri države — Anglija, Nemčija, Švedska in Avstralijska — ne izkazujejo padeča produkcije v oktobru. Francija, Amerika in več držav v Južni Ameriki zaznamujejo padeč produkcije. Zunanja trgovina Amerike se je povečala 12 odstotkov od januarja in dapes je 26 odstotkov večja nego pred enim letom. Uposlenost v 27 vodilnih ameriških industrijah je bila v oktobru 6 odstotkov manjša nego v septembru.

Unija odprla šolo za natakarje

Oakland, Cal. — Tukanjšnja unija natakarjev je odprla šolo za svoje člane, katero vodi Frank L. Marzano iz Chicaga. Vsi člani morajo pohajati šolo, dokler ne položijo izpita.

Slovenska Narodna Podporna Zdrnota

2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR

UPRAVNI ODBOR:

Vincent Culinar, predsednik.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vidar, gl. tajnik.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Lawrence Gredelich, penes. taj.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Vagrich, gl. blagajnik.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Phil Gotina, upravitelj glasila.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Hlilic, sodnik glasila.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

PODPREDSEDNIKI:

Andrej Vidrih, prvi podpredsednik.....669 Russell Ave., Johnston, Pa.
Frank Balha, drugi podpredsednik.....925 S. 15th St., Milwaukee, Wis.
John Fedor, 3. podpredsednik.....Box 217, Strabane, Pa.
James Zaroch, drugi distriktni podpredsednik.....2667 W. 62th St., Cleveland, Ohio
John Skonak, tretji distriktni podpredsednik.....214 Todd St., Lehigh, Ill.
Edward Tomasi, četrti distriktni podpredsednik.....Box 224, Walsenburg, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

Math Petevich, predsednik.....328 E. 131st St., Cleveland, Ohio
Vincent Culinar.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vidar.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Vagrich.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Oip.....231 E. Prospect Ave., Cleveland Hills, Ill.
Daniel J. Letrich.....1287 E. Trumbull Ave., Chicago, Ill.
Joseph Szepan.....1688 S. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

POBORTNI ODBOR:

John Gerich, predsednik.....614 W. Hay St., Springfield, Ill.
Frank Gerich.....19411 Muskegon Ave., Cleveland, Ohio
John Zaroch.....Box 217, Strabane, Pa.
Frank Vukobratich.....215 Todd St., Lehigh, Pa.
John Trebil.....Box 227, Strabane, Pa.

KADROVNI ODBOR:

Frank Balha, predsednik.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vidar.....2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Milton Medvedich.....14222 Arden Ave., Cleveland, Ohio

Magnatje hočejo koncesije

Pritožujejo se proti davčnemu bremenu

Washington, D. C. — (FP) — Velebiznis je začel s stavko, ki vzmernirja kongresnike in senatorje kakor tudi Rooseveltovo administracijo. Njegov krik, da je treba nekaj storiti glede olajšave bremena, je dobil močan odmev v kongresu. Ekonomski pravijo, da velebiznis ovira razmah industrijskih aktivnosti, da prislili administracijo in kongres na koncesije.

Stavka velebiznisa se povsem razlikuje od delavskih stavk. Kadar delavci zastavkajo, tedaj časopisje kriči, da je treba ukrotiti stavkarje tudi z oboroženo silo, če druga sredstva ne učinkujejo. Delavcem stavijo na pot različne ovire, kadar gredo v boj za svoje pravice.

Kadar so kapitalisti v stavki, je ton drugačen. Kongres jih skuša potolašiti in vlada jim gre na roko. L. 1933 je vlada potegnila velebiznis iz depresije, v katero je zabredel, ko je pričela financirati gradnjo reliefnih projektov in javnih del. Od tega programa je imel velebiznis koristi, toda kljub dejstvu, da je denar iz federalne blagajne pol-

nil šepo magnatom, so vplili o potrebi balanciranja budžeta.

Nekaj glasov je še v Washingtonu, ki žigosajo kongres, ker kloni hrbet pred velebiznism. Kongres je, kakor vse kaže, pripravljen odvzeti davčno breme velebiznizmu in ga nalokiti malim ljudem. Ti glasovi pravijo, naj vlada prevzame tovarne in jih operira, če privatni interesi nečejo graditi tovarn in uposliti brezposelnih. Velebiznis zahteva, da mu vlada prikoči na pomoč, kajti sam odklanja odgovornost. On noče imeti vezanih rok pri gradenju profitov in grozi, da bo vstrajal v stavki, dokler mu kongres ne bo olajšal davčnega bremena.

Kongres urgira na boj za civilne svobodščine

San Antonio, Tex. — Kongresnik Maury Maverick je urgiral konvencijo pridigarjev na stalno čuječnost in boj za ohranitev civilnih svobodščin. Rekel je, da v Dallasu, Tex., Tampi, Fla., in Harlanu, Ky., o civilnih svobodščinah ni skoraj nobenega sluha. Pridigarjem je priporočal, naj podpirajo vsako akcijo za ohranitev fundamentalnih svobodščin. V Dallasu je bilo zadnje mesece ugrabljenih in napadenih že 18 delavskih organizatorjev po Fordovih pobojnikih.

Agitirajte za Prosveto!

Dospela je iz Ljubljane nova zaloga pristnega "Bahovec" PLANINKA ČAJA

Neprekosljivo zdravilo je ta čaj soper obolenja ledene, ledvice, jetra in žolča ter črevesja. Určuje in utrjuje kri ter se rabi še posebno uspešno pri ženskih boleznih in (tekočih v času menstruacije ter v prehodnih letih. Planinka krepki celo telo in vam pomore do novih moči in energije. (Bahovec Planinka dobi v Ameriki odino pri nas. Cena je skupno s poštnino \$1.00 štaklita, 3 št. \$2.99.

MARIA-CELSKE ŽELOČNE KAPLJICE v stekli po 60c. in velike po \$1.40. ŠVEDSKE KAPLJICE, najboljša tonika soper oslabelost. Mala stekli. 60c. velika \$1.40.

KAMELICE, TAVZENTROŽE, ENCIJAN, HVOŠČ in nad 50 drugih vrst Knajpovih zeliščnih zdravil kakorone splošno uporablja slovenski narod. dobite vselj pri nas v paketihi po 25c in 40c.

PRATIKE za leto 1938 smo tudi sprejeli. So jako zanimive ter vam jih priporočamo. Cena skupno s poštnino samo 25c komad.

STEVE MOHORKO CO.
704 SOUTH 2nd STREET MILWAUKEE, WIS.

Za božične praznike v vaši domovini

IZBERITE SI ENO TEB UDOBNIH POTOVANJ

REX
4. dec.*

*Direktno v Jugoslavijo — preko Napulja

V JUGOSLAVIJO

NAJHITREJŠA DIREKTNA POŠLUŽBA

Pojdit v vašo domovino preko SOLNČNE JUŽNE PROGE; idealno potovanje skozi vse leto. Njena poletna klima in kristalne vode so najboljše vtiček na Italijanske Linije parnikih; parniki brezprimerni za udoben in zadovoljivo moderno preko oceanike potovanje, in posebno odrojeno, ki daje izravnano in vtično ugodno JUŽNE PROGE.

REX C. di SAVOIA ROMA
Preko Genoa: 4. dec. - 15. dec. - 5. jan. - 15. jan. - 5. feb.

VULCANIA SATURNIA
Direktno v Jugoslavijo — 23. dec. - 8. jan. - 18. feb. - 19. mar.

Za informacije in rezervacije obrnite se na kateregakoli pooblaščenega agenta ali na naš urad, 323 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Od leve proti desni: Summer Welles, pomožni državni tajnik; Elie Lescou, reprezentant Haitija v Washingtonu, in Georges Leger, haitski zunanji minister.

F. M. DOSTOJEVSKIJ:

Bratje Karamazovi

Roman v štirih delih s opicijami - Fjodorovič Vladimir Levitš

"Pustite vse, Dmitrij Fjodorovič!" ga je s kar najodločnejšim glasom prekinila gospa Hohlakova. "Pustite vse, posebno pa ženske. Vaš cilj so zlatokopi. Žensk nimate tja čemu voditi s seboj. Kašneje, kadar se vrnete v bogastvu in slavi, poiščite svojemu srcu tovarišico v najbližji družbi. To bo sodobno dekle s primernim znanjem in brez predsodkov. Do tistega časa bo kakor nalašč dozorelo žensko vprašanje, ki se je zdaj pričelo, in nastopila bo nova ženska..."

"Za to ne gre, milostiva, za to ne gre..." je rekel Dmitrij Fjodorovič in proseče sklenil roke.

"Prav za to gre, Dmitrij Fjodorovič, prav to je tisto, česar potrebujete in po čemer ne vede hrepenite. Sedanje žensko vprašanje mi nikakor ni tuje, Dmitrij Fjodorovič. Razvoj ženske in celo politična vloga, ki naj bi jo ženska zaigrala v najbližji bodočnosti - vidite, to je moj ideal. Tudi jaz imam hčer, Dmitrij Fjodorovič, in ljudje me s te strani še malo poznajo. O tem sem že nekoč pisala pisatelju Ščedrincu. Od tega pisatelja sem se toliko naučila, toliko naučila glede na smotre ženskega življenja, da sem mu lani poslala brezimno pismo v dveh vrsticah: "Objamem in poljubim vas, dragi pisatelj, v imenu sodobne ženske; le tako dalje!" in podpisala sem se: "Mati." Hotela sem se že podpisati "Sodobna mati," oklevala sem, toda ostala sem kar pri "materi"; v tem je več npravnstvene lepote, Dmitrij Fjodorovič, in tudi, beseda "sodobna" bi ga morda spomnila "Sodobnika" - in glede na sedanje cenzurne prilike bi bil to zanj grenak spomin... oh, Bože moj, kaj vam pa je?"

"Milostiva, je naposled vzkliknil Mitja in skočil pokoncu ter v onemogli prošnji sklenil pred njo roke, "še v jok me boste pripravili, če boste odlašali tisto, kar ste tako velikodušno..."

"Le razjokajte se, Dmitrij Fjodorovič, le razjokajte se! To so krasna čuvstva... tako velika pot je pred vami! Solze vas bodo olajšale in potlej se vrnete in se boste radovali. Nalašč se pripeljete k meni iz Sibirije, da se boste radovali z menoj..."

"A dovolite vendar tudi meni," je zdajci zavpil Mitja, "poslednjič vas zaklinjam, povejte mi, ali morem danes dobiti od vas vsoto, ki ste mi jo obljubili? Ako ne, kdaj naj se oglasim ponj?"

"Kakšno vsoto, Dmitrij Fjodorovič?"

"Tri tisoč rubljev, ki ste mi jih obljubili... ki ste mi jih tako velikodušno..."

"Tri tisoč? Rubljev? Oh, ne, treh tisoč rubljev nimam," je z nekakšnim mirnim začudenjem izpregovorila gospa Hohlakova. Mitja je kar odnevel...

"Kako pa ste... pravkar ste rekli... izrazili ste se celo, da jih imam tako rekoč že v žepu..."

"Oh, ne, niste me prav razumeli, Dmitrij Fjodorovič. Če je tako, tedaj ste me napak razumeli. Govorila sem o zlatokopih... Res je, da sem vam obljubila več, neskončno več nego tri tisoč, zdaj se spominjam vsega, toda na umu so mi bili samo zlatokopi..."

"In denar? In tri tisoč?" je bedaato vzkliknil Dmitrij Fjodorovič.

"O, če ste razumeli denar... ne, denarja nimam. V tem trenutku sem čisto brez denarja, Dmitrij Fjodorovič, prav zdaj se pulim s svojim upraviteljem, tako da sem si morala te dni sama izposoditi od Mijsova pet sto rubljev. Ne, ne, denarja nimam. In veste, Dmitrij Fjodorovič, če bi ga tudi imela, vam ga ne bi dala. Prvič ne dam nikomur na posodo. Dajati na posodo je toliko kakor spreti se. Toda vam, vam še posebno ne bi dala, iz ljubezni do vas vam ne bi dala, da vas rešim, vam ne bi dala denarja, zakaj vam je potrebno sa-

mo eno: zlatokopi, zlatokopi - nič drugega ne!..."

"O, da bi jo vrag!..." je zdajci zarjovel Mitja in na vso moč udaril s pestjo po mizi.

"Jo-oj!" je v strahu kričnila Hohlakova in odletela v drugi konec salona.

Mitja je pljunil in z naglimi koraki odšel iz sobe, iz hiše, na ulico, v temo! Stopal je kakor iz uma, bijoč se po prsih, prav po tistem kraju prs, po katerem se je bil pred dvema dnevi vprico Aljoše, tisti večer, ko je na cesti v temi poslednjič govoril z njim. Kaj je pomenilo to razbijanje po prsih in prav po tistem kraju in kaj je hotel s tem naznačiti - to je bilo do nadaljnjega še skrivnost, ki je ni poznal nihče na svetu in ki je niti Aljoša takrat ni razodel, a ta skrivnost je pomenila zanj več nego sramoto, pomenila je pogubo in samomor, tako je bil sam pri sebi že sklenil, če ne dobi teh tri tisoč, da jih vrne Katerini Ivanovni in s tem odvali s svojih prs, "s tistega kraja prs" sramoto, ki jo je nosil na njih in ki mu je tako neumljeno težila vest. Vse to bom pojasnil čitatelju pozneje, a zdaj, ko je bil ugasnil njegov poslednji op, so se temu s telesom toli silnemu človeku, kakor hitro je bil nekaj korakov od hiše gospe Hohlakove, mahoma ulile solze; zajokal je kakor majhno dete. Stopal je po ulici in si s pestjo otiral solze, sam ne vedoč, kaj dela. Tako je prišel na trg in zdajci začutil, da se je z vsem telesom v nekaj zaletel. Razleglo se je cvileče javkanje stare ženske, ki jo je bil malone podrl.

"O Gospod, toliko da me ni ubil! Kam pa gledaš, divjak!"

"Kaj, vi ste?" je vzkliknil Mitja, ko si je v temi ogledal staro. Bila je stara služabnica, ki je stregla Kuzmi Samsonovu; Mitja si jo je bil večraj še predobro zapomnil.

"Kdo pa ste vi, batjuška?" je s čisto drugačnim glasom izpregovorila ženska. "Ne morem vas spoznati v temi."

"Jelite, da živite pri Kuzmi Kuzmiču in mu strežete?"

"Tako je, batjuška, samo zdajle sem skočila k Prohoriju... a vas kar ne morem spoznati in vas ne morem!"

"Povejte, mamica, ali je Agrafera Aleksandrova zdaj pri vas?" je vprašal Mitja, od pričakovanja ves iz sebe. "Bila je, batjuška, prišla je, posedela nekaj časa in odšla."

"Kako? Odšla je?" je vzkliknil Mitja. "Kdaj je odšla?"

"Kar precej je spet odšla, samo minutico je ostala pri nas. Kuzmi Kuzmiču je povedala nekakšno zgodbo, pripravila ga v smeh in stekla iz hiše."

"Lazeš, prekleta!" je zavpil Mitja.

"A-aj!" je vzkričnila starka, toda o Mitji ni bilo več ne duha ne sluha; stekel je bil proti Morozovkini hiši, kar so mu dale moči. To je bilo prav tedaj, ko se je Grušenjka odpeljala v Mokraje, več ko četrto ure še ni bilo minilo od njenega odhoda. Fenja in njena babica, kuharica Matrona, sta sedeli v kuhinji, ko je zdajci planil vanjo "kapetan". Ko ga je Fenja zagledala, je zakričala na vse goro.

"Kričiš?" je zavpil Mitja. "Kje je ona?" Toda še preden je utegnila od straha odnevela Fenja izpregovoriti besedico, ji je zdajci telebnil k nogam:

"Fenja, za Krista, Gospoda našega, povej, kje je?"

"Batjuška, ničesar ne vem, predragi Dmitrij Fjodorovič, ničesar ne vem, če me ubijete, ne vem ničesar," se je zaklela in zarotila Fenja. "Saj ste prejle sami odšli z njo..."

"Vrnila se je!..."

"Ni prišla, dragi gospod, na Boga se kolnem, da ni prišla!"

(Dalje prihodnjič.)

roku petih let. Ker del stroškov za ta posojila prihaja iz relikvinskih skladov, predsednik določa, koliko naj skupaj znašajo.

Konservacija in izkoriščanje zemlje. - Drugi del zakona pooblašča poljedelskega tajnika, da sme nakupovati zemljo, ki ni več dobra za poljedelstvo (submarginal land) in zemljo, ki sploh ni primerna za obdelovanje, in da sodeluje s federalnimi, državnimi in drugimi javnimi ustanovami v svrhu, da se razvijejo načrti za program umnega izkoriščanja zemlje (land utilization). V to svrhu je bilo danih deset milijonov za fiskalno leto, ki se konča dne 30. junija 1938 in po dvajset milijonov dolarjev za dve naslednji leti.

Na tak način se v mnogo bolj skromni meri nadaljuje delovanje prejšnje Resettlement administracije, ki je prva storila nekaj na polju rehabilitacije na deželi. Ta prejšnja administracija sedaj postane Farm Security Administration in bo upravljala posojila za poljedelske najemnike in za rehabilitacijo (poljedelsko odpravo). Ena izmed prvih nalog te nove federalne oblasti je preselitev 4300 družin južnih farmerjev in kolonov - skoraj 16.000 oseb - na nove domačije v raznih novih nasebinah. Dodatno se 1000 najemniških družin naseli na 81.600 akrih, ležečih v 10 južnih državah; ti najemniki so že aranžirali za nakup novih domačij na podlagi triodstotnih posojil, plačiljivih v 40 letih.

Odgovornost za razvoj programa izkoriščanja zemlje in vporabljanje manj vredne poljedelske zemlje za druge svrhe je bila poverjena federalnemu uradu Bureau of Agricultural Economics. - FLIS.

Fašistični blok dobil oporo v Angliji

Pogajanja s Hitlerjevo vlado

Washington, D. C. - (FP) - Uradni Washington se je zdaj, ko bruseljska konferenca ni odredila nobene akcije proti Japonski, pričel zanimati za pogajanja med angleško in nemško vlado v Berlinu. Angleški toriji so izbrali viskonta Halifaxa

Člani unije Bakery & Confectionery Workers v stavkovnih demonstracijah pred pekarnico Krug Baking Co. v New Yorku.

ka, ki je naklonjen nacijem, da sklene kupčijo s Hitlerjem in ojači zveze med obema državama. Informirani krogi smatrajo, da potezo angleške diplomacije za nadaljnji dokaz, da Anglija bojkotira poskus demokratičnih držav, ki bi rade izločile agresivne fašistične države.

Značilno je dejstvo, da premier Chamberlain ni hotel odgovarjati na vprašanja laboritorov in liberalcev v parlamentu, ki so hoteli izvedeti, kaj se skriva za Halifaxovim obiskom Berlina, niti ni pojasnil, če zunanji minister odobrava ta korak. Iz tega sklepajo, da je bil obisk aranžiran v času, ko se je Eden mudil na bruseljski konferenci.

V Washingtonu so uverjeni, da se Anglija navdušuje za revizijo ustroja Lige narodov. Ona hoče Ligo narodov, s katero bi lahko sodelovale fašistične države. Provizije v ženevskem kovenantu, ki govori o ekonomskih sankcijah in kolektivni varnosti, je treba izključiti v interesu preprečenja vojne v zapadni Evropi. Anglija, Francija, Nemčija in Italija naj bi sklenile zadevni dogovor, vzhodna Evropa in balkanske države pa naj bi ostale odprte fašistični propagandi. Anglija, kakor kažejo zadnji dogodki na pozorišču mednarodne diplomacije, kjer angleška diplomacija igra

glavno vlogo, hoče utrditi prijateljske vezi s fašističnimi državami. Izolirati hoče Sovjetsko unijo, v kateri vidi večjo nevarnost nego v Nemčiji in Italiji. O nati tudi upa, da bo Amerika sledila njenemu vzgledu.

To potrjujejo vesti iz Londona, da je Chamberlain podpril protikomunistični pakt, ki so ga sklenile Nemčija, Japonska in Italija. Angleški premier je v svojem govoru v parlamentu omenil, da Anglija razume cilje in namene protikomunističnega pakta kakor tudi stremjenje fašističnih držav.

25 More Days to Buy Christmas Seals

GREETINGS

1937

Did you know...
that 160,000 lives were saved last year because of the reduction in the tuberculosis death rate?

NAROCITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in pristoje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine ali eni naročnik. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 na tednik, so jim to pristoje k naročnini. Torej sedaj ni vsroka, reči, da je list predrag za člana S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Za Zdrav. državo in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je... \$7.50
1 tednik in... 4.50	1 tednik in... 4.50
2 tednika in... 8.50	2 tednika in... 8.50
3 tednike in... 12.50	3 tednike in... 12.50
4 tednike in... 16.50	4 tednike in... 16.50
5 tednikov in... 20.50	5 tednikov in... 20.50
Za Evropo je... \$9.00	

Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo: -Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.J., ali če se preseli proč od družine in bo zahvalil sam svoj list tednik, bo moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošljim naročnino na list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime.....Čl. družstva št.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledočih članov moje družine:

2).....Čl. družstva št.....

3).....Čl. družstva št.....

4).....Čl. družstva št.....

5).....Čl. družstva št.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

Vodpomoč poljedelskim najemnikom

Dne 27. julija 1937 je prišel v veljavnost zakon v korist poljedelskim najemnikom, takozvani Bankhead-Jones Farm Tenant Bill. Kongres ga je sprejel valed klicev na pomoč s strani poljedelcev, ki nimajo svoje lastne zemlje. Nadalje zakon polaga temelje za bolj umno izkoriščanje zemlje.

Sledeče so poglavitne določbe Farm Tenant Acta:

Tajnik poljedelstva (Secretary of Agriculture) je pooblaščen dajati posojila poljedelskim najemnikom, poljedelskim delavcem, kolonom (share-croppers) in drugim, ki se bavijo s poljedelstvom, pa bi radi postali lastniki zemljišča. Prednost se daje ljudem, ki so oženjeni in imajo skrbeti za družino, kakor tudi onim, ki morejo dati začetno plačilo na račun ali ki imajo živino in poljedelsko orodje, potrebno za poljedelstvo. Nikdo ni upravičen, če ni državljan Združenih držav.

Prošnjo za posojilo je treba vlagati pri okrajnih zastopnikih poljedelske oblasti (county agents) ali pri drugih osebah, označenih od poljedelskega tajnika. Te prošnje pregleda okrajni odbor, sestavljen od treh farmerjev v dotičnem kraju. Oni morajo oceniti zemljišče, ki ga prosilec hoče nakupiti, in ugotoviti, da li izgleda, da se dotičnik more preživljati z nakupljenim zemljiščem.

Posojila se dajejo za dobo od ne več kot 40 let in obresti na neplačani preostanek posojila znašajo tri odstotke na leto.

Za taka posojila poljedelcem brez lastne zemlje je kongres dovolil deset milijonov dolarjev za fiskalno leto, ki se konča dne 30. junija 1938. V prihodnjem letu se bo smelo izposoditi 25 milijonov in potem po 25 milijonov dolarjev vsako leto. Ni dovoljeno potrošiti več kot 5% od teh vsot za upravne stroške.

Posojila za rehabilitacijo. - Isti Farm Tenant Act tudi pooblašča poljedelskega tajnika, da sme dajati triodstotna posojila lastnikom farm, poljedelskim najemnikom in kolonom, ki drugače ne morejo dobiti kre-

ditna ob zmernih pogojih za nakup živine, poljedelskega orodja in za vzdrževanje družine. Taka posojila so povračljiva v

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA 27. novembra
NEW YORK 2. decembra
HAMBURG 9. decembra
EUROPA 16. decembra

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.

Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

130 W. RANDOLPH STREET CHICAGO, ILL.

Francoski delavci demonstrirajo proti španskim fašistom na pariških ulicah.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časne knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugo.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSKI S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerne, unjako delo prve vrste.

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTER

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4904
CHICAGO, ILL.

Tam se dobe na željo tudi vsa utirjena pojasnila